

ПРЕС КЛИПИНГ

4. мај 2018.

НАСЛОВИ

Стојиљковић: Ђорђевић се сам позвао, па направио представу(стр.3)
Само у Србији Фијат не примењује свој кодекс понашања(стр.4)
Ко хоће синдикат у Јури, добије отказ(стр.6)
Веселиновић: Нови закон о раду по жељи кинеских послодаваца(стр.7)
Предлог измене закона против отпуштања радника са малигним туморима и даље “на почетку”(стр.7)
Иницијатива Не дамо нишки аеродром: Остало без посла 35 радника аеродрома(стр.9)
Медији на југу Србије никад нису били угроженији(стр.9)
У сусрет Првом мају : Веће плате или штрајк(стр.10)
Поново штрајк железничара широм Француске(стр.11)
СВЕТСКИ ДАН СЛОБОДЕ МЕДИЈА: Лош положај новинара(стр.12)
Не одустају од плата: 12 дана авиони не лете(стр.12)
ФЦА и званично стопостотни власник фабрике Мањети Марели у Крагујевцу(стр.12)
Помоћ за предузетнике: Део опреме може и НА РАЧУН ДРЖАВЕ(стр.13)
Шта грађанима доноси рекордни раст БДП-а(стр.14)
Радници аеродрома у Нишу нису остали без посла(стр.14)
Ко неће смети да штрајкује(стр.15)
ПОРАСТ ЗАПОСЛЕНОСТИ У Србији на посао иде 2.092.220 радника(стр.15)

Не стишавају се реаговања због учешћа министра рада у првомајском протесту на коме су због непријатних питања приведена два учесника

Стојиљковић: Ђорђевић се сам позвао, па направио представу

* Министар је од протеста направио представу у којој смо ми из синдиката били позадина а он са својим обезбеђењем дефиловао на челу колоне

Зоран Ђорђевић први је министар који се појавио на првомајском синдикалном протесту, а инцидент са привођењем учесника и реакције јавности на тако организован скуп објашњавају због чега су се његови претходници на тој функцији уздржавали од сличних покушаја.

ФоНет/Марија Ђоковић

И сами организатори незадовољни су исходом манифестације која је требало да помогне у успостављању социјалног дијалога и борби за угрожена права радника. Да уз такве захтеве министру није место на скупу, тврди већина синдикалаца које смо контактирали. И један од организатора, Уједињени грански синдикат “Независност”, огорчен је исходом протеста и још истог дана издао је саопштење којим тврде да Ђорђевићу из досадашњих резултата рада није припадало место међу синдикалним челницима. Оштро су осудили и привођење два младића због неугодних питања постављених министру.

– Нисам сигуран да ли је министар позван или је сам одлучио да дође на протест, нисам био на седници Социо-економског савета када је о томе разговарано. То и није толико важно. Међутим, сигурно је да није требало да буде у првим редовима, ту се сам позвао. Тај човек је од протеста направио представу у којој смо ми из синдиката били позадина а он са својим обезбеђењем дефиловао на челу колоне – каже за Данас Зоран Стојиљковић, председник УГС “Независност” и додаје да синдикати сигурно не треба да буду у истој колони са онима који учествују у кршењу радничких права.

Питање око улоге министра на протесту посебно је заоштрено након привођења два младића због чега је УГС оштро протестовао и најавио да ће се солидарисати са њима и пружити им пуну подршку у даљем поступку. Стојиљковић се слаже да питања о самоубиству радника у Гоши и “колика ти је плата” министру нису била пријатна, али подсећа да су она легитимна, да вербални деликт не може бити окарактерисан као нарушавање јавног реда и мира, као и да је та врста ризика министру требало да буде позната.

– Ко год да је на власти, синдикати са њим треба да разговарају, али не треба да идемо у истој колони док год у Србији имамо различите ставове о радничким и социјалним правима – закључује Стојиљковић.

Покушали смо и од другог организатора, представника Савеза самосталних синдиката Србије Љубисава Орбовића да добијемо коментар првомајских дешавања, али се он није јављао на телефон нити је одговарао на поруке из редакције.

Према речима Ранке Савић, председнице Асоцијације слободних и независних синдиката, апсолутна је срамота то што је на протест позван министар Ђорђевић, а испружена рука других синдиката није прихваћена.

– Мислим да је том скупу требало да буде и АСНС, а то што нас нису хтели, брука је за организаторе. Да су сви синдикати били у првомајској колони, сложни око јединствених захтева властима и послодавцима, била би то другачија порука радницима, била би и другачија бројност. Организатори нису хтели да дођу други синдикати, они мисле да су сами себи

довољни, а за то нема оправдања у резултатима. Они су иступили са листом захтева, али су истовремено позвали и министра који би то морао да спроведе – каже Савић.

Додаје да је непримерено и то што Ђорђевић није регаовао на хапшење двојице учесника.

– Саставни део и његовог и синдикалног посла је да се суочи и са непријатним питањима. Морао је да их истрпи и да чује и другу страну а не да дозволи да због вербално изреченог става, питања “колика ти је плата” и “да ли знаш како ми живимо”, а не неког другачијег инцидента, дозволи привођење људи.

Чекајући одговоре

Од министра Зорана Ђорђевића јуче нисмо успели да сазнамо због чега се на протесту синдиката појавио са својим обезбеђењем и да ли ће и како регаовати због привођења и прекршајних пријава против двојице учесника. У ПР служби до краја дана нисмо добили одговоре на та питања, нити информацију када их можемо очекивати. Према саопштењима објављеним на сајту тог Министарства, закључује се да је министар задовољан порукама које је упутио радницима, а замолио их је и да пријаве послодавце који их запошљавају на црно, како би помогли држави у борби против сиве економије. На сајту Министарства објављено је и да је Ђорђевић два дана пре првомајског протеста, присуствовао свечаности обележавања 115 година од оснивања синдиката који је претеча СССС.

Зоран Станић, повереник синдиката "Независност" у крагујевачком Фијату

Само у Србији Фијат не примењује свој кодекс понашања

Пре нешто више од два века, радници у свету су организовано кренули у борбу за своја права.

Деценијама су побољшавали свој статус, што је допринело да радници у развијеном свету имају добре услове рада и пристојне плате. У Србији, међутим, није тако, а рекло би се и да је све горе. Тим поводом смо разговарали са Зораном Станићем, главним повереником синдиката Независност у Фијату, и најпре га питали какав је положај радника у овој фабрици.

– Групација Фијат Крајслер аутомобили послује у великом броју земаља на скоро свим континентима. У свим фабрикама плате радника прате потрошачку корпу. У свима, осим у Србији. Фијат има свој кодекс понашања који се поштује свуда у свету, осим код нас. Свуда се цене рад и знање осим код нас. Ми смо једина фабрика која стимулише одлазак својих стручњака а награђује лоше раднике.

* Прошлу годину је обележио штрајк у Фијату. Шта је изборено њиме?

– Главни захтеви штрајкача су били побољшање услова рада и повећање плата, али су резултати више него скромни. У време када је огромна већина радника била за наставак штрајка, председник штрајкачког одбора је на своју руку прекинуо штрајк и позвао раднике да поново крену са радом. У преговорима који су уследили није имао ништа чиме би уценио послодавца па је на крају испреговарао за раднике и мање него што му је нуђено пре почетка штрајка. А и то што су испреговарао, није успео да спроведе у дело.

* Какве су плате у нашем највећем извознику?

– Сви причају о нето платама, само се у случају Фијата прича о бруто износу, то јест о плати од које нису одбијени порези и доприноси и то о плати коју бисмо добили када бисмо у једном месецу имали 22 радна дана, а ми просечно радимо 17-18 дана. У децембру смо имали само шест радних дана а није много боље ни у јануару и августу. У сваком случају од Фијатове плате не може да се живи.

* Ипак је руководство Самосталног синдиката у преговорима изборило повећање плата и договорило механизам да се сваке наредне године плате повећавају.

– То је велика превара. У свим државама у којима наша компанија послује плата радника је приближно једнака потрошачкој корпи, а негде је и знатно већа. По причи старих колега, који су из Заставе прешли у Фијат, прве уговоре су добили на 660 евра, али су они убрзо повучени и уместо њих су добили уговоре на 350 евра са образложењем да ће на почетку рада фабрике бити смањен обим посла, а када се достигне пуна производња да ће им плате тада бити заиста 660 евра. Пуна производња је почела после пола године, али плате ни после скоро шест година, не да нису повећане, него су чак и мање него што су биле на почетку производње. Потрошачка корпа за трочлану породицу је скоро дупло већа од плате Фијатовог радника. Зато је потребно да се направи једно значајно повећање плата, како би радници могли да живе од свог рада и да се касније та плата усклађује са трошковима живота. А шта су колеге из Самосталног синдиката урадили? Потписали су споразум да се радницима одмах подигне плата за три одсто а то је непуних осам евра и да им се сваке године плата повећа за висину инфлације.

* Шта је са побољшањем услова рада? У присуству премијерке је договорено формирање комисије која ће испитати оптерећеност сваког радног места.

– Да није тужно, било би смешно. Јесте основана некаква комисија која је обишла поједина радна места, али по правилу пре доласка комисије довођени су нови радници како би се постојећи растеретили, а трака је циљано успоравана. Време потребно за извођење операције није мерено у нормалним условима, темпом којим може да се ради на дуже стазе, већ су често довођени тим лидери да одраде једном операцију, најбрже што могу. Радницима је остало да после тога понављају исту операцију по преко 200 пута у смени, из дана у дан. На крају нам је речено да је фабрика прешла са једног начина мерења искоришћености радника на други и да по новом систему нико од радника није преоптерећен. То што људи падају на линији и што огроман број возила излази некомплетан никога не интересује.

* Шта је ваш синдикат предузео у вези с тим?

– После срамног понашања руководства Самосталног синдиката у последњим данима штрајка, позвао сам све раднике да се придруже нашем синдикату, да се реорганизујемо и да изборимо све оно што нисмо успели претходним штрајком. У то време колеге су се масовно ишчлањавале из Самосталног синдиката. Али онда се појавило њихово руководство са торбом пуном пара. Буквално су за време рада ишли низ линију, од радника до радника и делили новац. Интервенисао сам код одељења људских ресурса, али су се они сетили да реагују тек пошто је новац подељен.

* Одакле Самосталном синдикату толики новац?

– Наводно од непознатог донатора. Ја лично мислим да је донатор и те како познат и то може бити само неко коме је стало да спасе Самостални синдикат, а то је послодавац.

* Шта сте још предузели?

– Предузимали смо разне акције, али је руководство самосталаца по правилу одмах предузимало контраакције. Невероватно али истинито. Тако смо, на пример, пре месец дана покренули велику акцију да нам се исплати бонус ефикасности који нам припада. Активисти Самосталаца су убеђивали раднике да не потписују петицију, а када нису успели у томе, понудили су сваком раднику који се учлани у њихов синдикат по 10.000 динара. Тешко је објаснити како је то могуће када се зна да радник кроз годишњу чланарину даје синдикату мање од половине тог износа.

Да ли Министарство рада дојављује јужнокорејској фирми имена радника који покушавају да се удруже?

Ко хоће синдикат у Јури, добије отказ

У скоро свим најзначајнијим страним компанијама које су од 2011. године стигле у Ниш и дочекане издашним државним субвенцијама намењеним запошљавању нових радника, синдикати нису пожељни, а у неким од њих радници који желе да их оснују добијају отказ, кажу за Данас синдикални лидери у овом граду.

Фонет/ Ненад Ђорђевић

Према њиховим речима, најтежа ситуација је у Јури и Јури Шин Вон, где синдикално организовање практично није дозвољено, а радници који желе да формирају синдикат добијају отказ. Најбоља ситуација је у Леонију, где функционишу два репрезентативна синдиката, УГС Независност и Удружени синдикати Србије „Слога“. Синдикалних организација нема ни у Џонсон електрику и Атлас текстилу, које су отворене пре две године, односно пре годину и по дана. Оне не функционишу ни у Бенетону, који је дошао у Ниш пре седам година, односно његовим кооперантима.

– У Јури смо три пута покушавали да оснујемо синдикалну организацију. И сваки пут, само дан или два пред добијања решења о њеном упису у регистар Министарства рада, радници који су формирали Иницијативни одбор за њено оснивање добијали су отказе. Изгледало је као да је неко из Министарства јављао овој компанији имена тих радника – каже повереник Удружених синдиката Србије „Слога“ за Ниш Братислав Илић.

Ристо Иветић, секретар Самосталног синдиката града Ниша, додаје да су у Јури отказ добила и два радника која су била у руководству тог синдиката. Њихови откази су сада на суду, а они су, колико зна, још увек без посла.

– У Бенетону смо, пак, успели да региструјемо синдикалну организацију, а када је све завршено, њено деловање је спречено. Раднице су биле престрашене различитим „порукама“ које су добијале, нису смеле да одржавају састанке у кругу фабрике, ми смо им понудили наше просторије, желели смо да им пружимо и подршку друге врсте, али су ипак одустале – каже Иветић.

Братислав Ценић, повереник УГС Независност за Ниш, додаје да тај синдикат већ годинама не може да уђе у Јуру и Јуру Шин Вон, иако је озбиљно настојао. Он сматра да су томе у великој мери допринели менаџери, иначе „наши људи“, који, како каже, не схватају да синдикати не желе да униште фабрику већ да побољшају услове рада, што би користило свима, па и њима.

Повереник Градског одбора АСНС Ниш Саша Христов каже да тај синдикат нема своје организације ни у једној од највећих страних компанија које су последњих година дошле у Ниш, иако је настојао да их формира. Покушао је да га направи и у Леонију, јер „тамо нема забране“, али ни ту није успео, каже.

– Ипак, из Леонија нам нису стигле примедбе на кршење радних права, а запосленима се плаћа прековремени рад и имају годишњи одмор. У Џонсон електрику људи су задовољни платама, које износе од 40.000 до 50.000 динара. У Астеру радници примају минималац, али им се плаћа прековремени рад. Сви радници у производњи добијају по 143 динара по сату, од кројача до контролора – наводи Христов.

Наши саговорници оцењују да су осим недовољне спремности пословодства тих компанија да отворе врата синдикатима, велики проблем и „лоши закони о раду“, који „више штите послодавце него запослене“, као и то што је држава „спремнија да се заложи за интересе инвеститора него за синдикалну заштиту радника“. Озбиљна препрека је и страх запослених да ће због синдикалног активизма остати без радног места, до којег се тешко долази.

Државни званичници саопштавали су да је „Јура“ по једном радном месту добила 7.000 евра, „Бенетон“ и „Џонсон електрик“ по 9.000 евра, а „Јура Шин Вон“ – 10.000 евра. Компанија

„Астер текстил“ такође је субвенционисана, али износ по новоуписаном раднику није саопштен.

Према проценама градских званичника, у Нишу је од 2011. године до данас у тим и другим компанијама запослено више од 12.000 радника. Већина запослених у њима прима минималце увећане за 20 одсто, што им омогућавају актуелни прописи у Србији.

Председник синдиката Слога 1. маја одговарао на питања грађана на Фејсбук страници Данаса **Веселиновић: Нови закон о раду по жељи кинеских послодаваца**

Нови закон о раду ће бити азијатски модел по жељи кинеских послодаваца и уверен сам да ће тај закон још више умањити права запослених која су и данас на веома ниском нивоу, рекао је председник синдиката Слога Жељко Веселиновић.

Жељко Веселиновић Фото: Медија центар

Он је одговарајући 1. маја на питања грађана на Фејсбук страници Данаса додао и да доношење таквог закона морамо спречити макар и по цену живота јер уколико буде прошао радничка класа у Србији више неће постојати, већ само „слуге и робови“.

„Нерадници су они који доносе законе у име запослених, а немају дана радног стажа“, нагласио је Веселиновић у једном од одговора у Данасовом „Интервјуу на мрежи“, у оквиру којег је одговарао на питања из Атине, одмах након учешћа на тамошњем првوماјском протесту.

Према његовим речима, дефинитивно је немогуће или веома тешко формирати синдикалне организације у компанијама које долазе из Азије и Италије јер се оне свим средствима боре против синдиката или формирају своје синдикате преко којих контролишу раднике. Најлакше је, како је рекао, оформити организацију у компанијама из Немачке, Америке, Канаде и још малог броја земаља које имају вековну традицију социјалног дијалога.

Он је оценио и да један део других синдиката добро живи од државних субвенција и апанажа, а да би други део желео да буде на месту првих те да је са таквима сарадња готово немогућа.

„Билас већи левичар од мене“

Поводом питања о коалицији са Драганом Ђиласом на недавно одржаним београдским изборима, Жељко Веселиновић је рекао да је Ђилас можда и већи левичар од њега. „У фирми Драгана Ђиласа коју је водио просечна плата је била већа од 1.000 евра. Радно време осам сати без прековременог рада, суботе, недеље и празници слободни. Нико никада од њега није добио отказ. Где ћете већу имплементацију левичарских идеја од тога“, написао је Веселиновић на Фејсбук страни Данаса.

Шта се дешава са тешко оболелом бившом радницом Јуре Виолетом Петровић чији је отказ изазвао велику реакцију јавности

Предлог измене закона против отпуштања радника са малигним туморима и даље “на почетку”

Виолета Петровић (43), самохрана мајка из Ниша оболела од карцинома дојке, коју је нишка Јура отпустила прошле године, након што јој је болест дијагностификована и она кренула на хемотерапију, од 30.априла ове године је у инвалидској пензији.

Успела је да испослује минималну пензију захваљујући хуманости једног приватног бизнисмена, а не бризи државе, која, између осталог, дуже од годину дана „држи у фијоци“ предлог измене Закона о раду која би онемогућила отпуштање радника са малигним туморима док су на лечењу и рехабилитацији.

Петровићка је први пут остала без посла у Јури у децембру 2016. године, када јој није продужен уговор о раду након што је отишла на боловање због карцинома и започете терапије, о чему је обавестила компанију и поднела дознаке. После бурне реакције дела медија и јавности понуђен јој је нови полугодишњи уговор, који је истекао 17. маја прошле године, након чега јој није понуђен нови, иако јој је, како наглашава, недостајало само четири и по месеца до радног стажа од пет година, неопходног за минималну инвалидску пензију. Да су јој тада продужили уговор, морали би да је запосле “за стално”, јер је у фирми навршила две године рада на одређено време.

– Како су медији, опет, писали о мом случају јавио ми се Душан из Београда. Понудио ми је да ме запосли у својој фирми док не стекнем тај услов за инвалидску пензију. Тог хуманог човека никада нисам видела уживо, али ми је много помогао, и захвална сам му до неба- каже бивша радница Јуре.

Она каже да “не криви” ни ову компанију што није хтела да јој продужи уговор, јер јој је то омогућио актуелни Закон о раду. Криви државу која га је донела, каже. Додаје да та се иста држава још увек није изјаснила ни о предлог измене Закона раду у корист радника са малигним туморима, који је средином прошле године поднео Душан Милисављевић, републички посланик (ДС) и лекар из Ниша, мотивисан њеним и сличним случајевима.

– Предао сам тада предлог, ушао је у процедуру и очекујем да се нађе на дневном реду неке од наредних седница Скупштине Србије. Разговарао сам недавно и са министром рада Зораном Ђорђевићем, који ми је казао да је предлог стигао до њега, и да ће „гледати како да се то законски реши“. Извесно је да је реч о једној озбиљној друштвеној и правној аномалији коју треба исправити, и мени је сасвим свеједно ко ће то да иницира, Министарство или ја- каже за Данас Душан Милисављевић.

Према његовом предлогу, радници оболели од малигних тумора би за време боловања услед лечења и рехабилитације требало да добијају плату као да раде, односно износ плате од 100 одсто. Њима су, каже он, неопходни лекови, који нису јефтине, као и високопротеинска и минерална исхрана. Забрана отказа и пуна плата пружиле би подршку запосленима да не долазе у тепке ситуације у којој се наша Петровићка, која нажалост није једина, каже он.

Након што су медији известили о Петровићкином првом отказу, градоначелник Ниша Дарко Булатовић је на конференцији за новинаре прочитао писмо у којем је компанија Јура навела да јој продужавају уговор јер “нису били свесни околности и ситуације у којој се она налази”. Петровићка је тада казала да је све док се није разболела радила „као роб“- у три смене, па и викендима, не би ли задржала посао и плату од око 30.000 динара. Она је рекла да је на дан када јој је истицао тадашњи шестомесечни уговор о раду, позвала жена из Јуре и казала да дође по радну књижицу јер он неће бити продужен. Питала је, у шоку, да ли знају да је оболела о карцинома и оперисана, али је добила хладан одговор: „Жао нам је што сте болесни“ и – спуштање слушалице.

Срећна жена са пензијом 14.338 динара

– Добила сам решење да ће пензија износити 14.338 динара, знам да није много, али задовољна сам. И за сина Алексу примам дечији додатак, тако да ће бити довољно. Његов отац већ годинама одбија да плаћа алиментацију, због чега сам га тужила. Живим у породичној кући са мајком и оцем у Сувом долу код Ниша, тако да имам и њихову подршку. Здравствени резултати су ми сада добри и ја сам срећна жена. Прошла сам голготу, али је све то иза мене- каже Виолета Петровић и додаје да је поново почела да се бави планинарењем, које је њена љубав, и да је недавно успела да се попне на врх Трем на Сувој планини.

Иницијатива Не дамо нишки аеродром: Остало без посла 35 радника аеродрома

Влада Србије није дала сагласност за продужење уговора за 35 запослених на нишком аеродрому, због чега су ови људи данас остали без посла.

Сајт Аеродрома Ниш

Било да је реч о злонамерности Владе или о немару, овај чин најбоље показује мотиве и неспособност централних власти да развијају нишки аеродром, пише у саопштењу Иницијативе Не дамо нишки аеродром.

Функционисање аеродрома може бити озбиљно угрожено овим чином и тешко је поверовати да тога нису свесни чланови Владе. Са друге стране, уколико је реч о немару, то само доказује тврдње наше иницијативе да централне власти не само што немају капацитета да воде нишки аеродром, већ да немају ни довољно мотива да се посвете озбиљно аеродрому који пуно значи Нишлијама, стоји у саопштењу за медије.

Према тврдњама радника ЈП Аеродром пословодство аеродрома на време је упутило захтев градским властима али недостају информације о томе да ли је тај захтев у складу са процедуром прослеђен Влади Републике Србије, стоји у саопштењу.

Индикативно је да у претходном периоду у медијима објављена информација да је ЈП „Аеродром Ниш“ једино предузеће које може бити изузето од рационализације и које ће евентуално запошљавати нове раднике, пише у саопштењу.

„Директорат ваздухопловства тражи да се запосли одређени број људи, како би аеродром задржао лиценцу, тако да постоји могућност да ово предузеће буде изузетак од отпуштања, јер су захтеви међународних стандарда такви какви јесу – изјавио је заЈужне вести тадашњи заменик градоначелника Ниша Љубиша Славковић.

Иницијатива ће даље истраживати ово питање у жељи да се утврди да ли су и људи са аеродрома и из локалних власти, у чијој је надлежности аеродром, предузели све мере да се избегне ова ситуација, саопштено је.

Медији на југу Србије никад нису били угроженији

Са данашње дискусије о слободи медија и стању у локалним медијима у региону, коју су поводом Светског дана слободе медија организовали портали „ЈУГПресс“ из Лесковца и „Титули“ из Бујановца, уз подршку Мисије ОЕБС у Србији, поручено је да медији на југу Србије никада нису били угроженији и да су притисци сваке врсте константни.

Станислав Милојковић

Уредник портала „Титули“ Скендер Саћиши говорио је о проблемима које имају медији на албснком језику.

Он је рекао да постоје медији који промовишу јавни интерес и много већи број медија који промовишу политичке структуре.

„Медији највише служе да се промовишу одређене политичке структуре“, рекао је он и додао да медији који другачије раде имају бројне притиске и претње.

Оснивач и главни и одговорни уредник портала „ЈУГПресс“ Љиљана Стојановић, говорећи о проблемима са којима се суочава уређујући портал који постоји готово 12 година, поред финансијских притисака, истакла је и претње члановима породице.

„Дешава се да првокласне пројекте са којима конкуришемо на општинским конкурсима за суфинансирање медија одбаце потпуно некомпетентне комисије, иако сличне или исте пројекте прихвати Министарство културе и информисања“, рекла је Стојановић.

Суочавамо се и са претњама отказом које добијају чланови наших породица запослени у јавном сектору, додала је, што је директна последица борбе новинара за јавни интерес.

„Никада ситуација у српским медијима није била тежа“, сматра Радоман Ирић из Независног удружења новинара Србије (НУНС).

Он је посебно указао да је у седам општина Пчињског округа регистровано 64 медија, од тога само у општини Бујановац 18, што у односу на број становника нашу општину ставља на прво месту по броју медијских кућа у округу.

Скендер Саћипи, власник и уредник информативног портала на албанском језику „Титулли“ рекао је да се притисци на медије огледају кроз финансирање, али несарадњу локалних органа власти.

Општина Бујановац је у буџету за 2018. годину определила пет милиона динара за суфинансирање пројеката у области јавног информисања – два милиона мање у односу на прошлу годину и упола мање од један одсто буџета општине, што је према Министарству културе и информисања минимум финансијских средстава које би требало определити медијима.

Слична ситуација је и у осталим општинама на југу Србије.

Дискусији одржаној у просторијама ОЕБС у Бујановцу, којој, иако позвани, нису присуствовали представници локалне власти.

У сусрет Првом мају : Веће плате или штрајк

У Немачкој није решен проблем само зато што радници јавних служби неће у штрајк. Борбу још предводи моћни ИГ Метал синдикат, који представља око 3,9 милиона радника који раде у, за Немачку кључним индустријама, металској и електротехничкој. Преговори су у току. Синдикат тражи повећање плате од шест посто и право да радници пређу са 35-сатне на 28-сатну радну недељу на две године, у неким случајевима уз ограничено смањење плате.

Након што су овог месеца мобилисали више од 600.000 радника за низ кратких штрајкова упозорења, између осталих у Фолксвагену, БМВ, Бошу и Сименсу вође синдиката су се вратиле за преговарачки сто због одлучујуће рунде преговора са шефовима компанија.

ИГ Метал је запретио да ће, уколико не буде напретка у преговорима, организовати 24-часовни штрајк, а нису искључили ни могућност да ће организовати свој први временски неограничен штрајк од 2003.

- Спремни смо на све - каже Јерг Хофман, вођа синдиката ИГ Метал.

Док тензије расту, ову борбу пажљиво посматрају и на домаћем терену и у иностранству. Највећа препрека у преговорима јесте инсистирање ИГ Метал да послодавци надокнађују плате радницима који одлуче да скрате своје радно време, као што су сменски радници с ниским зарадама или они који брину о деци или болесним члановима породице.

Инспирација

Утицајни ИГ Метал већ је инспирисао и друге синдикате да покажу зубе. Синдикат јавних служби ДББ је рекао да ће захтевати значајно повећање плате када следећег месеца буду преговарали са владом, а желе и смањење радне недеље са 41 на 39 сати за скоро милион јавних службеника, колико их у Немачкој има.

Послодавци су ове захтеве окарактерисали као превелике, чак и као дискриминишуће према радницима који већ раде са смањеним радним временом без додатне накнаде. До сада су понудили само повећање плата од два одсто. Међутим, синдикат, који је деведесетих био од пресудног значаја за успешну борбу за 35-часовну радну недељу, каже да се бори за бољи радно-животни баланс и инсистира да немачке компаније то могу приуштити јер књиге нарудбина су пуне, а незапосленост је рекордно ниска.

"Период умеревања зарада" који је кључно утицао на немачку конкурентност се "завршио", рекло је "веће мудраца" водећих економских стручњака у Немачкој у свом најновијем извештају и додало да је то тренд који се убрзавао заједно са привредом. Борба за веће плате у економски најмоћнијој држави Европе је добра вест за Европску централну банку, која више плате види као кључну алатку за повећавање ниске инфлације.

Упркос снажном економском опоравку, инфлација у еврозони остаје далеко иза циља банке од тик испод два одсто, због чега стимулативне мере из времена кризе остају на снази. Захтеви синдиката ће вероватно обрадовати и оне којима се не свиђају огромни немачки вишкови у буџету и трговинској размени. Они верују да ће, уколико немачки грађани буду имали већу потрошачку моћ, то подстаћи потрошњу и потражњу за увозом, што би индиректно користило другим државама.

'Бржи раст плата у Немачкој, где привреда функционише изнад капацитета, помогао би и другим европским земљама јер би допринео расту инфлације у еврозони", написала је на свом блогу Кристин Лагард, генерална директорка ММФ.

Поново штрајк железничара широм Француске

Бета

Француски железничари данас су поново изашли на улице широм земље, у седмом наставку дводневних штрајкова против намере председника Емануела Макрона да реформише државну железничку компанију СНЦФ

Синдикати железничара одржали су скуп у центру Париза да би, како су навели, "извршили притисак на владу" пред кључни састанак са француским премијером Едуаром Филипом следеће недеље.

Група писаца, професора и уметника која је раније покренула интернет сајт за финансијску подршку штрајкачима, уручила је тим синдикатима чек на милион евра током протеста.

Више од 25.000 грађана донирало је одређена средства путем тог сајта у претходних шест недеља, а синдикати су обећали да ће новац преусмерити железничарима који су остали без плата током штрајка.

Влада Француске планира да укине посебан статус машиновођама који им сада омогућава да доживотно задрже посао и друге користи.

Став Владе је да су у предузећу потребне промене како би се оно успешно суочило с конкуренцијом наредних година.

Кад је реч о авиокомпанији Ер Франс, њено особље је данас 12. дан у штрајку због плата, услед чега је отказано око 15 одсто данашњих летова компаније.

Оба штрајка биће настављена и сутра.

СВЕТСКИ ДАН СЛОБОДЕ МЕДИЈА: Лош положај новинара

Д. З.

Синдикати у Србији незадовољни су односом медија према тим организацијама и начином извештавања о њиховим активностима

СИНДИКАТИ у Србији незадовољни су односом медија према тим организацијама и начином извештавања о њиховим активностима - речено је на округлом столу "Синдикати и медији" организованом поводом 3. маја, Светског дана слободе медија.

Социолог и руководилац Центра за развој синдикализма Срећко Михаиловић казао је да је истраживање тог центра показало да је по многим аспектима друштвени положај запослених у медијима много лошији од положаја осталих радника. А у организацији УНС на Косову у Грачаници је одржан протест: - Они који су одговорни за отмице и убиства наших колега и овај 3. мај дочекују на слободи - поручио је са протестног скупа у Грачаници Будимир Ничић, председник УНС на Косову.

Не одустају од плата: 12 дана авиони не лете

Париз -- Пилоти и особље авиокомпаније "Ер Франс" штрајкују већ 12. дан за редом због плата, отказано је око 15 одсто летова.

ИЗВОР: ТАНЈУГ

Истовремено, радници француских железница започели су протесте широм земље.

Железнички синдикати позвали су и на скуп у центру Париза како би "извршили притисак на владу" уочи кључног састанка са премијером Едуардом Филипом идуће недеље, наводи АП.

Они протестују против најављених измена у француској железничкој компанији "СНЦФ", које је најавио француски председник Емануел Макрон.

Измене би радницима укинуле доживотна радна места и друге погодности.

Влада планира такве измене како би отворила француско тржиште другим компанијама, односно конкуренцији, у предстојећим годинама.

БЕТА

ФЦА и званично стопостотни власник фабрике Мањети Марели у Крагујевцу

Групација "Фијат Крајслер аутомобили" (ФЦА) Србија је званично од 1. маја постала стопостотни власник фирме "Мањети Марели" која у Крагујевцу производи бранике за аутомобил "фијат 500Л", сазнала је Бета у синдикату "Марелија".

У синдикату наводе да је требало да "Мањети Марели" буде интегрисан у ФЦА, од чега се одустало, због чега се сада преговара са послодавцем о новом колективном уговору.

У случају да је фабрика интегрисана у ФЦА за њене раднике важио би исти колективни уговор као и за раднике фабрике аутомобила у Крагујевцу.

Бети је у синдикату "Мањети Марелија" раније речено да је послодавац у првим разговорима захтевао од синдиката да се одрекне законског права на штрајк током важења колективног уговора и то је био услов компаније за потписивање тог акта.

Такав захтев је синдикат одбио, али су настављени преговори са послодавцем који, како је данас речено, "иду у позитивном смеру".

У фабрици "Мањети Марели" у Крагујевцу ради стотинак људи.

Помоћ за предузетнике: Део опреме може и НА РАЧУН ДРЖАВЕ

Куповина опреме за модеран процес производње сада је још више олакшана предузетницима - држава је ове године за суфинансирање набавке нових машина и алата дуплирала максималан износ бесповратног новца који једна фирма може да добије.

Борба са конкуренцијом је за Хемијску индустрију Врање (ХИВ), произвођача ђонова за обућу, значила и нова улагања у опрему. Сувласник фирме Раде Новковић, каже да су кроз програме Министарства привреде набавили алуминијумски алат који служи за израду ђонова за обућу. Од око три милиона, колика је вредност алата, Министарство је учествовало са 839.000 динара бесповратних средстава.

- На тржишту се појављују нови материјали, а ми технолошки нисмо могли да одговоримо на захтев купаца. С друге стране, конкуренција напредује, модернизује се, а ми то морамо да пратимо у стопу и зато смо купили нову опрему. Сада радимо у континуитету, у две смене, повећали смо обим посла и запослили нових пет-шест људи - каже Новковић, чија фирма још производи и лепила за обућу и намештај, а запошљава укупно 85 радника.

Према његовим речима, план је да се, кроз актуелне програме подршке, набави још једна модерна машина.

Министарство привреде је недавно, пету годину заредом, поново расписало јавни позив за програм за суфинансирање куповине нових машина и производне опреме, и позвало малу привреду да конкурише. За 2018. је у те сврхе обезбеђено 556 милиона динара бесповратног новца.

- Уважавајући потребе привреде, ове године је дуплиран максималан износ гранта који једна фирма може да добије за куповину опреме, са 2,5 милиона на пет милиона динара. Тако, у 2018. години, по предузећу, износ бесповратних средстава може да се креће у распону од 500.000 до пет милиона динара - кажу у Министарству привреде. Указују, међутим, да по овом програму, бесповратни део чини 25 одсто укупног улагања, док је пет одсто учешће предузетника, а 70 одсто повољна позајмица партнерске банке или лизинг куће.

Услов за предузећа је само да се баве производњом, да су регистрована у АПР-у и да су у последње две године позитивно пословала.

У Министарству додају да је предузетницима, како би наставили са модернизацијом опреме за производњу, омогућено да конкуришу за овај програм без обзира да ли су раније већ користили државна средства по неком другом основу или програму. Такође, партнерске финансијске куће не траже друга средства обезбеђења, већ ће то бити само залога на купљеној опреми.

Ове године је дуплиран максималан износ бесповратног новца који фирма може да добије од државе за набавку нових машина

- Наш циљ је да систематски подстичемо технолошки развој микропредузећа, малих предузећа и предузетника јер се у досадашњој пракси показало да је то одличан начин да се ојача њихова конкурентност. Компанија која, уместо дотрајалих, има модерне машине које прате напредак

технологија, уједно има и први предуслов да финални производ подигне на ниво који задовољава европско и друга развијена тржишта - кажу у Министарству привреде.

Ове године Министарство ће програм спроводити у сарадњи са пет банака и једном лизинг кућом: Банком Поштанска штедионица, Кредит аграрни банком, Халкбанком, Еуробанком, Прокредит банком и Рајфајзен лизингом. Више о овом и осталим програмима подршке можете видети на сајту Министарства, као и на сајту Привредне коморе Србије.

Нова радна места

Овим програмом је у 2017. за кратко време обрађено 425 захтева привредника, одобрено их је 396, који у наредне две године, захваљујући набавци нове опреме, планирају да запосле 1.630 нових радника.

Добра помоћ и за текстилце

Досадашње искуство Министарства привреде је показало да су за подршку кроз програм суфинансирања нове опреме и алата највише заинтересована предузећа која се баве производњом прехранбених производа, металних конструкција, текстила и гардеробе, затим, прерадом дрвета, гуме и пластике, штампањем, производњом намештаја, као и предмета од папира и картона, грађевинских производа.

ПОЛИТИКА ONLINE

Шта грађанима доноси рекордни раст БДП-а

Уколико се оствари прогноза ЕК, то ће заиста бити најбољи резултат у последњих десет година
Аутор: Аница Телесковић

Највећи привредни раст у последњих десет година. Овим речима су и премијерка Ана Брнабић и званичници Европске комисије описали раст бруто домаћег производа (БДП), тачније, свега што грађани и привреда створе за годину дана. Председница владе коментарисала је остварени резултат из првог тромесечја (4,5 одсто), док је ЕК у свом извештају говорила о очекиваном расту од 3,3 одсто, колико ће према њиховој прогнози, Србија остварити до краја ове године. Ако све буде ишло добро, до краја године биће раста плата и пензија, најавила је премијерка пре неколико дана.

Подаци званичне статистике показују, да уколико се оствари прогноза ЕК, то ће заиста бити најбољи резултат у последњих десет година. Али, далеко од тога да је време за славље и шампањац. И то упркос томе што поједини економисти очекују да ће српски БДП до краја године порастати четири одсто, што је знатно више од плана министра финансија Душана Вујовића (3,5 одсто). Притом, све прогнозе показују да ће раст у еврозони бити нешто мало већи од два одсто. Што је, такође, највећи раст европске привреде од почетка светске економске кризе 2008. године.

Радници аеродрома у Нишу нису остали без посла

НИШ - Нетачне су тврдње у медијима да је 35 запослених на аеродрому „Константин Велики” у Нишу остало без посла, пошто су они добили сагласност за продужење уговора, саопштено је из Кабинета градоначелника Ниша.

Комисија Владе Србије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање, на седници 27.априла, дала је сагласност за продужење уговора за 36 запослених нишког аеродрома, који су ангажовани на пословима опслуживања путника, робе и ваздухопловства, наводи се у саопштењу објављеном у четвртак увече.

Из Кабинета нишког градоначелника објашњавају да је реч о оним радницима који „прекорачују законски лимит од 10 одсто од укупног броја запослених на неодређено време” и за које је Комисија Владе Србије и раније, у више наврата, давала сагласност за продужење уговора.

„Град Ниш уз помоћ Владе Србије уложио је огромне напоре да се успостави ваздушни саобраћај на нишком аеродрому па чуди, а још више забрињава, покушај да се на овакав начин, који највише штети запосленима и самом ЈП Аеродром Константин Велики, обмане јавност и унесе беспотребна сумња да ће 36 породица остати без егзистенције и да ће функционисање овог ЈП бити доведено у питање”, наведено је у саопштењу.(Танјуг)

Ко неће смети да штрајкује

Нацртом новог закона штрајк није дозвољен професионалним припадницима Војске Србије, припадницима БИА, здравственим службама које пружају хитну медицинску помоћ, контроли летења, припадницима специјалних јединица полиције...

Аутор: Александар Микавица четвртак, 03.05.2018. у 22:00

Текст Нацрта новог закона о штрајку биће представљен на округлом столу у организацији Министарства за рад 8. маја у Новом Саду, 9. маја у Нишу и 10. маја у Београду.

Новим законом ће се прописати право запослених на штрајк, услови и начин организовања штрајка, као и права и обавезе запослених и послодаваца у току најаве и за време штрајка.

Доношење новог закона о штрајку једна је од обавеза Србије у процесу европских интеграција – да право на штрајк буде усклађено са ставовима и принципима Међународне организације рада и стандардима Европске уније.

По моделу ЕУ, штрајк може да буде ограничен само у делатностима у којима би прекид рада могао да угрози живот, здравље и безбедност становништва или дела становништва.

Један од услова је и да социјални партнери имају могућност да учествују у утврђивању минимума процеса рада у овим делатностима, као и да приоритет у решавању спорова, који су проузроковали штрајк, имају поступци мирног решавања спорова.

ПОРАСТ ЗАПОСЛЕНОСТИ У Србији на посао иде 2.092.220 радника

По подацима Републичког завода за статистику, у прва три месеца ове године регистровани број запослених достигао је ниво од 2.092.220 лица, што је у односу на исти квартал лане повећање од 3,3 процента, односно 67.705 људи.

На основу тих показатеља закључује се да је протеклу годину 67.705 људи дошло до радног места.

Највише – 53.568 – посао је протеклу годину нашло у привредним друштвима, предузећима, задругама, установама и другим организацијама, и то у категорији запослених у радном односу.

Територијално, раст запослености је доминатно концентрисан на Београдски регион и Војводину.

У протеклој години највише људи – 26.023 – запослило се у прерађивачкој индустрији, у административним и помоћним услужним делатностима – 14.671, услугама смештаја и хране – 6.256 и трговини на велико и мало и поправци моторних возила – 6.039. Занимљиво је да је истовремено једино у јавном сектору број запослених смањен за 6.166.

26.023 радника за годину дана више у прерађивачкој индустрији

Од укупног броја запослених у Србији – 2.092.220 – њих 1.659.118 ради у правним лицима, 351.957 је код предузетника и оних који самостално обављају делатност, док је 81.145 регистрованих индивидуалних пољопривредника. У односу на последњи квартал 2017. године, укупна запосленост у свим областима порасла је за 5.480 лица. Једино је у прва три месеца ове године дошло до смањења броја регистрованих индивидуалних пољопривредника, и то за 1.589, односно 1,9 проценат.

67.705 особа протеклих годину наишло посао

На крају марта ове године у пољопривреди, шумарству и рибарству било је 32.038 запослених, у рударству 24.085, прерађивачкој индустрији 432.075, снабдевању електричном енергијом, гасом и паром 27.259, снабдевању водом и управљању отпадним водама 33.381, грађевинарству 90.226. У трговини на велико и мало и поправци моторних возила радило је 333.418 радника, саобраћају и складиштењу 116.874, услугама смештаја и исхране 75.668, информисању и комуникацијама 62.301, финансијским делатностима и делатностима осигурања 43.738, пословању некретнинама 5.914.

Стручне, научне, иновационе и техничке делатности на крају марта обављало је 98.691 људи, административне и помоћне услужне делатности 101.238, у државној управи и обавезном социјалном осигурању радио је 158.171 радник. У образовању је било 141.298 запослених, здравству и социјалној заштити 159.774, уметности, забави и рекреацији 34.535 и осталим услужним делатностима 40.391.

У јавном сектору 606.344 људи

На крају марта ове године у јавном сектору Србији било је укупно 606.344 запослена, од чега у јавним државним предузећима 87.934, јавним локалним предузећима 60.278, администрацији на нивоу државе и покрајине 132.947, општинској администрацији 27.955, здравству и социјалном раду 149.207 и образовању и култури 148.024.

Од укупног броја запослених, на крају првог квартала ове године у Београдском региону их је било 706.342, Војводини 535.118, Шумадији и западној Србији 490.628 и јужној и источној Србији 360.132. У Војводини од 512.459 запослених на крају марта ове године највише радника има прерађивачка индустрија – 139.272, затим трговина на мало и велико – 86.134, здравство – 41.756, образовање 36.263.

Љ. Малешевић